

UNIT 3

Voeding

HOOFDSTUK 5

Feestdiner

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

Projectnummer: 543336-LLP-1-2013-1-DE-KA2-KA2MP
Agreement: 2013-4182/001 – 001

HOOFDSTUK 5: FEESTDINER

1 Dialoog

Om het nieuwe jaar in te zetten, organiseert woonzorgcentrum De Waterlelie een feestdiner voor de bewoners. Familieleden en personeel zijn ook uitgenodigd.

Klik [hier](#) om de video te bekijken.

- Zorgkundige An: Goedemiddag allemaal! Ah, u bent vast de dochter van meneer Vannieuwenhuysse?
- Dochter: Ja.
- Zorgkundige An: Hij heeft al veel over u verteld hoor!
- Meneer Vannieuwenhuysse: Ik ben zo blij dat ze erbij is!
- Dochter: Dit feestmaal wou ik voor geen geld missen!
- Zorgkundige An: Dat geloof ik! Wat hadden jullie besteld?
- Dochter: Goh, wat was het ook alweer?
- Meneer Vannieuwenhuysse: Euh, iets met kroketjes.
- Zorgkundige An: Was het voor u het gewone menu of het alternatieve?
- Meneer Vannieuwenhuysse: Het gewone menu en voor mijn dochter het andere.
- Zorgkundige An: Het alternatief. Goed, dan was het voor u wild met rodekool en voor haar een hamburger met appelmoes.
- Meneer Vannieuwenhuysse: Allebei met kroketjes!
- Zorgkundige An: Oké. Eerst krijgen jullie nog een witloofsoepje.
- Dochter: Is dat ook inbegrepen?
- Zorgkundige An: Ja hoor: zowel het voorgerecht, als het hoofdgerecht, als het dessertje is inbegrepen in de prijs.

- Dochter: Amai, nog een dessert ook!
- Meneer Vannieuwenhuysen: En wat is het dessert?
- Zorgkundige An: Als dessert krijgt u gebak met koffie. Wat wilt u graag drinken? Er is onbeperkt water voorzien. En er is voor de gelegenheid ook een flesje wijn voorzien. Wilt u graag een glaasje? U moet toch klinken op het nieuwe jaar met uw vader!
- Dochter: Da 's waar, geef me maar een glaasje!
- Zorgkundige An: Voor u was het gemixt zeker, hé?
- Meneer Winkelmans: Ja.
- Zorgkundige An: Oké. En voor u zoutarm?
- Mevrouw De Wachter: Uhu.
- Zorgkundige An: En hoeveel aardappelen wilt u?
- Mevrouw De Wachter: Doe maar drie.
- Zorgkundige An: Oké!
- Even later ...*
- Zorgkundige An: Alstublieft. Er zitten patatjes, rodekool en een hamburger in.
- Meneer Winkelmans: Dank u wel.
- Zorgkundige An: Uw eten komt eraan hoor!
- Mevrouw De Wachter: Dank u.
- Even later ...*
- Zorgkundige An: Heeft het gesmaakt?
- Dochter: Het was heerlijk! Waar kan ik afrekenen?
- Zorgkundige An: U kunt bonnetjes kopen aan het onthaal. In het restaurant wordt geen geld aanvaard.
- Dochter: Oké, bedankt!

2 Oefeningen

Oefening 1 Luister naar de dialoog en beantwoord de vragen.

---

1 Wat bestelt meneer Vannieuwenhuysse als hoofdgerecht?

.....

2 Wat bestelt de dochter van meneer Vannieuwenhuysse als hoofdgerecht?

.....

3 Welk dieet volgt de andere mevrouw aan tafel?

.....

4 Wat zit er in de gemixte maaltijd van de andere meneer aan tafel?

.....

5 Hoe betaalt de dochter voor het feestmaal?

.....

Oefening 2 Maaltijden aan huis.

Senioren die ouder zijn dan 65 jaar en/of een zorgvraag hebben, kunnen een beroep doen op de dienst 'Maaltijden aan Huis' van het OCMW. Bekijk het menu voor deze week aandachtig.

	ONTBIJT	MIDDAGMAAL	AVONDMAAL
Maandag 29/06/2015	Kiri Keuze uit zoete toespisjs	Groentesoep met Balletjes Scampi's of Kipfilet – Kerriesaus, Juliennegroenten en Rijst IJs	Bloende Koek
Dinsdag 30/06/2015	Roerei/Omelet met Spek Keuze uit zoete toespisjs	Champignonsoep Varkenswangetjes – De Koninckbier, Fijne boontjes en Natuuraardappelen Fruit	Salade Niçoise (met tonijn) Pralinépudding
Woensdag 01/07/2015	Filet de York Keuze uit zoete toespisjs	Portugese Soep Biefstuk of Rundburger – Béarnaisesaus, Rauwe Groenten en Frieten Aardbeienmousse	Gemengde Vleeschotel Blikfruit
Donderdag 02/07/2015	Edammer Kaas Keuze uit zoete toespisjs	Seldersoep Kalkoengebraad – Peppersaus, Gestooft Witloof en Natuuraardappelen Fruit	Blokaté Banaanpudding
Vrijdag 03/07/2015	Boterhamworst Keuze uit zoete toespisjs	Waterkerssoep Gebakken Visfilet – Tartaarsaus, Tomatensalade en Gebakken Aardappelen Rijstpap met Bruine Suiker	Oude Hollandse Kaas Yoghurt/Rode Vruchtensiroop
Zaterdag 04/07/2015	Rozijnenbrood Keuze uit zoete toespisjs	Bloemkoolsoep Braadworst, Andijvie in Room en Aardappelpuree Vanillepudding met hagelslag	Kipsalade Blikfruit
Zondag 05/07/2015	Gekookte ham Keuze uit zoete toespisjs	Paprikaroomsoep Varkensoester – Picklesssaus, Erwten op z'n Frans en Krokketen Gebak	Paterskaas Fruitmoes

Beantwoord de vragen over het menu.

- 1 Welke maaltijd staat er woensdag tussen 12u en 13u op het menu? Benoem het voor-, hoofd- en nagerecht.

.....
.....

- 2 Er wordt elke dag zoet beleg voorzien voor op de boterham. Welk synoniem van 'beleg' vind je terug op het menu? Geef zelf een voorbeeld van zoet beleg.

.....
.....

- 3 Wat is 'bloende'?

- a een soort salami
- b een soort paté
- c een kaassoort

- 4 Welke maaltijd bevat alcohol? Welke drank?

.....
.....

- 5 Soms krijgen de senioren een gezond nagerecht. Welke desserts van het menu zijn volgens jou gezond?

.....

Oefening 3.1   Individuele zorgfiche: voeding.

Vul het onderdeel 'Voeding' aan in de zorgfiche van meneer Vannieuwenhuysse, meneer Winkelmanns en mevrouw De Wachter.

Zorgleefplan mr. Vannieuwenhuysse

Domein 4. Lichamelijk welzijn

Voeding:

Dieet	Nee / Ja
Zo ja, welke?	
Hulp nodig bij eten en drinken?	Nee / Ja
Maaltijdvoorziening	Nee / Ja

Zorgleefplan mr. Winkelmanns

Domein 4. Lichamelijk welzijn

Voeding:

Dieet	Nee / Ja
Zo ja, welke?	
Hulp nodig bij eten en drinken?	Nee / Ja
Maaltijdvoorziening	Nee / Ja

Zorgleefplan mevr. De Wachter

Domein 4. Lichamelijk welzijn

Voeding:

Dieet	Nee / Ja
Zo ja, welke?	
Hulp nodig bij eten en drinken?	Nee / Ja
Maaltijdvoorziening	Nee / Ja

Oefening 3.2 In het restaurant.

Wanneer zeg je ...? Maak juiste combinaties.

Mag ik de menukaart alstublieft?	als je wilt betalen
Is dat inbegrepen?	als je wilt bestellen
Mag ik de rekening alstublieft?	als je wilt weten of het water gratis is
Voor mij graag de kip met frietjes.	als je wilt weten wat je deze middag gaat eten
Wat staat er op het menu?	als je wilt weten welke gerechten er zijn

Vul de gaten in met verba uit de woordenlijst.

- 1 We zijn klaar met eten en we zouden graag betalen. Waar kunnen we ..... ?
- 2 Bij Nieuwjaar brengen we altijd een toast uit op het nieuwe jaar. We ..... dan met champagne.
- 3 Ik heb gekozen wat ik wil eten. Kan ik nu ..... ?
- 4 Je kan hier niet met de kaart betalen. We ..... enkel cash.
- 5 Ik ben bang dat er geen plek meer zal zijn in de cafetaria. Heb jij een plaats ..... ?

Oefening 4   Het gebruik van het relatief pronomen.

RELATIEF PRONOMEN

Het relatief pronomen geeft extra informatie bij een substantief (antecedent) en wordt gevolgd door een relatieve bijzin.

	RELATIEF PRONOMEN	GEBRUIK	VOORBEELD
ZONDER EEN PROPOSITIE	die	Het antecedent is een DE -woord.	<i>Kelly is <u>de</u> zorgkundige <u>die</u> ik het leukste vind.</i>
	dat	Het antecedent is een HET -woord.	<i><u>Het</u> meisje <u>dat</u> daar zit, is mijn dochter.</i>
MET EEN PROPOSITIE	waar + prepositie	Het antecedent is een ding .	<i>Ik hou van de <u>manier waarop</u> zij zich kleedt.</i>
	prepositie + wie	Het antecedent is een persoon .	<i>De <u>zorgkundige met wie</u> ik het liefste praat is An.</i>
LET OP!	<ul style="list-style-type: none"> - In de relatieve bijzin staan alle verba achteraan. - WAAR en de prepositie mag je ook scheiden. De prepositie komt dan achteraan in de zin. Alleen de verba komen dan nog na de prepositie. - Na WAAR verandert de prepositie MET in MEE, de prepositie TOT verandert in TOE. 		

Vul de gaten in met het juiste relatief pronomen.

- 1 Vanavond vindt het feestmaal ..... ik voor geen geld wil missen, plaats.
- 2 Is dat de menukaart ..... alle gerechten staan?
- 3 Dat is de soep ..... de kok heeft klaargemaakt.
- 4 Jos is de man ..... Mariette getrouwd is.
- 5 Dat is het glas ..... ik gedronken heb.
- 6 Dat is het bonnetje van de rekening ..... we moeten betalen.
- 7 Dat is de zorgkundige ..... ik je verteld heb.
- 8 Wild met rodekool en kroketjes is het gerecht ..... mevrouw Jacobs het liefste lust.
- 9 Dit is het water ..... bij de prijs inbegrepen is.
- 10 Dit is het bestek ..... ik eet.

Kerst en Nieuwjaar over de hele wereld

Op 25 december vieren we in België Kerstmis en op 1 januari begint het nieuwe jaar. Voor heel wat Belgen betekent dit feest met familie en vrienden, eten, drinken, cadeautjes... We vroegen aan enkele cursisten hoe zij Kerstmis en Nieuwjaar in hun land en in België vieren.

[...]

“Bij elke klokslag eten we een druif”

Helena: Ik vier Kerstmis op 25 december. Op Kerstavond heb ik een groot diner met mijn familie. Wij krijgen ook cadeautjes van de Kerstman. Om middernacht gaan wij samen naar de Kerk. Op 25 december hebben wij een speciale lunch. Wij eten een traditionele soep, twee gerechten en turrón als dessert. We drinken Cava, dat is Spaanse Champagne.

Op Oudejaarsavond hebben wij ook een groot diner. 's Nachts hebben wij een speciale traditie. We luisteren naar de slagen van de klok en bij elke klokslag eten we een druif. In totaal eten we twaalf druiven. Die druiven staan symbool voor elke maand van het nieuwe jaar en ze brengen geluk. Daarna is er een groot vuurwerk. Op 1 januari hebben we ook een groot middagmaal met allerlei Spaanse gerechten. Op de avond van 5 januari komen de Drie Koningen. Zij brengen cadeautjes mee voor alle kinderen. Dit jaar ga ik Kerst en Nieuwjaar in Spanje vieren.

Helena Ardanaz Salas komt uit Spanje.

(Uit: deboterham.be)

Beantwoord de vragen over de tekst. Antwoord in volzinnen.

- 1 Wanneer vieren Belgen Kerstmis en Nieuwjaar?

.....
 .....

- 2 Wat eet en drinkt Helena bij Kerstmis?

.....
 .....

- 3 Welk fruit eet Helena op oudejaarsavond? Waarom doet zij dit?

.....
 .....

- 4 Welk feestmaal eet jij op kerstavond of oudejaarsavond?

.....
 .....

5 Klink jij op het nieuwe jaar met champagne?

.....

.....

TIP: Kijk ook naar het hoofdstuk 'Belgische feestdagen' in de Interculturele Unit.

Oefening 6   Rollenspel: een feestmaal.

Situatie: Jeanneke is 100 jaar geworden. Voor haar verjaardag wordt er een feestmaal georganiseerd in het woonzorgcentrum. Haar dochter is uitgenodigd om mee te vieren. Jeanneke heeft het eten gekozen.

Hieronder zie je drie kaartjes. Op elke kaart staat een personage, wat informatie en enkele steekwoorden die je kunt gebruiken bij het rollenspel. Kies elk een kaartje en laat het feestmaal beginnen!

Jeanneke	INFORMATIE	STEEKWOORDEN
	Ze is diabeet. Ze kan niet meer zelfstandig eten.	lievelingsgerecht – lusten – taart – suikervrij
Dochter Annie	INFORMATIE	STEEKWOORDEN
	Ze is blij om naar het diner te komen. Ze helpt haar moeder bij het eten.	voor geen geld – slab aandoen – hapje – kauwen
Zorgkundige Kelly	INFORMATIE	STEEKWOORDEN
	Ze dient het eten op.	smaken – portie – servet – voldaan

3 Eindtest

Vul de gaten in. Gebruik woorden uit de woordenlijst of relatieve pronomina.

- 1 Dat zijn de glazen ..... champagne gedronken wordt.
- 2 Daar is de plaats ..... je ..... had! Wat goed dat je gebeld had om een plek vrij te houden.
- 3 Ik weet niet waar ik de rekening moet betalen. Is dat misschien de persoon ..... ik kan ..... ?
- 4 Bij Nieuwjaar eten we altijd een heerlijk ..... . Het is ook de dag ..... er vuurwerk wordt afgestoken.
- 5 Is dat die zorgkundige ..... je me altijd ..... ?

4 Woordenschat

4.1 Substantieven

artikel	woord	betekenis/synoniem	vertaling	meervoudsvorm van het S	extra informatie
de	bestelling	wat je bestelt; het bestellen		de bestellingen	<i>De bestelling wordt morgen geleverd.</i>
het	bonnetje	een papiertje waarop de prijs van een artikel staat; de rekening		de bonnetjes	<i>De verkoopster vroeg of ik het bonnetje wilde hebben.</i>
de	drank	wat je drinkt (vaak alcohol)		de dranken	<i>Wordt er drank geschonken? Ik heb zin in wijn!</i>
het	feestmaal	een feestelijke maaltijd		de feestmalen	<i>Op kerstavond eten we altijd een heerlijk feestmaal.</i>
het	hoofdgerecht	het belangrijkste deel van een maaltijd		de hoofdgerechten	<i>Het hoofdgerecht bestaat uit patatjes met kip en appelmoes.</i>
de	menukaart	een lijst met alle gerechten waaruit je kunt kiezen in een restaurant		de menukaarten	<i>Op de menukaart stonden zoveel gerechten dat ik niet kon kiezen.</i>
het	nagerecht	iets zoets wat je eet aan het einde van de maaltijd		de nagerechten	<i>Pudding is een lekker nagerecht.</i>
de	prijs	hoeveel iets kost		de prijzen	<i>Wat is de prijs van dit truitje?</i>
de	rekening	de prijs die je moet betalen voor een goed of dienst		de rekeningen	<i>Mag ik de rekening alstublieft?</i>
de	reservatie	als je iets reserveert		de reservaties	<i>Heb je een reservatie gemaakt bij het hotel?</i>
het	voorgerecht	een klein gerecht dat je eet voor het hoofdgerecht		de voorgerechten	<i>Als voorgerecht eten we soep.</i>

4.2 Adjectieven

woord	betekenis/synoniem	vertaling	verbogen vorm van het A	extra informatie
inbegrepen	meegerekend / erbij geteld		-	<i>Is het brood bij de prijs inbegrepen?</i>
onbeperkt	zonder beperkingen		onbeperkte	<i>Je mag zoveel water drinken als je wilt: het is onbeperkt verkrijgbaar!</i>
vegetarisch	zonder vlees		vegetarische	<i>Ik eet geen vlees. Zijn er ook vegetarische gerechten?</i>
verkrijgbaar	wat je kan krijgen		verkrijgbare	<i>De nieuwe iPhone is binnenkort overal verkrijgbaar.</i>

4.3 Verba

woord	betekenis/synoniem	vertaling	stam	imperfectum	perfectum	extra informatie
afrekenen	de rekening betalen		reken af	rekende af	heeft afgerekend	<i>Reken jij af? Ik heb geen geld bij.</i>
bestellen	iets laten komen en daarvoor betalen		bestel	bestelde	heeft besteld	<i>Wat bestel jij? Koffie of thee?</i>
betalen	geld geven in ruil voor iets		betaal	betaalde	heeft betaald	<i>Ik zal de rekening wel betalen, geen probleem!</i>
klinken op	proosten op		klink op	klonk op	heeft geklonken op	<i>Bij Nieuwjaar klinken we op het nieuwe jaar met champagne.</i>
reserveren	een plaats vrij laten houden		reserveer	reserveerde	heeft gereserveerd	<i>Het is altijd erg druk in dat restaurant, ik zal maar reserveren!</i>
vertellen over	praten over		vertel over	vertelde over	heeft verteld over	<i>Heb ik je al verteld over die keer dat ik mijn bankkaart verloren was?</i>